

ULUSLARARASI EĞİTİM BİLİMLERİ DERGİSİ

ISSN: 2149-0848

THE JOURNAL OF INTERNATIONAL EDUCATION SCIENCE

Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Müzik
Eğitimi Öz-Yeterlik İnançlarının Konser
Deneyimi Bağlamında İncelenmesi

Concert Experience and Preschool Teacher
Candidates' Music Education
Self-Efficacy Beliefs

Zülal KARAKUŞ*
Orkun KARAKUŞ**

Geliş/Submitted: 11.07.2026

Kabul/Accepted: 28.09.2026

 10.29228/INESJOURNAL.95376

Makale Türü:

Araştırma Makalesi

Article Information:

Research Article

Citation / Atıf

Karakuş, Z. ve Karakuş, O. (2026). Okul öncesi öğretmen adaylarının müzik eğitimi öz-yeterlik inançlarının konser deneyimi bağlamında incelenmesi. *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*, 13 (48), 193-207.

This article was checked by Intihal.net. Bu makale İntihal.net tarafından taranmıştır.

This article is under the Creative Commons license. Bu makale Creative Commons lisansı altındadır.

*Arş. Gör. Dr., Balıkesir Üniversitesi, zllkskn07@gmail.com

** Arş. Gör., Balıkesir Üniversitesi, orkun_karakus@balikesir.edu.tr

ULUSLARARASI EĞİTİM BİLİMLERİ DERGİSİ

ISSN: 2149-0848

THE JOURNAL OF INTERNATIONAL EDUCATION SCIENCE

Öz: Bu araştırmanın amacı, okul öncesi öğretmen adaylarının etkileşimli çocuk konseri deneyimi kapsamında müzik eğitime yönelik öz-yeterlik inançlarını incelemektir. Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden tek gruplu ön test-son test deseni kullanılmıştır. Çalışma grubunu, (Gizlenmiş) okul öncesi öğretmenliği lisans programında öğrenim gören 49 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmanın uygulama sürecini etkileşimli bir çocuk konseri oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak Okul Öncesi Öğretmen Adayları İçin Müzik Eğitimi Öz-Yeterlik İnancı Ölçeği kullanılmıştır. Veriler bağımlı örneklemeler t-testi ile analiz edilmiştir. Bulgular, konser deneyimi sonrasında öğretmen adaylarının müzik eğitime yönelik öz-yeterlik inanç puanlarının ön test puanlarına göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğunu göstermiştir ($t(48) = -13.24$, $p < .001$, Cohen's $d = 1.89$). Bu bulgular doğrultusunda, öğretmen yetiştirme programlarında kuramsal eğitimin yanı sıra performans ve uygulama temelli müzik deneyimlerine daha fazla yer verilmesinin öğretmen adaylarının mesleki gelişimine katkı sağlayabileceği değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi öğretmen adayları, müzik eğitimi, okul öncesi müzik eğitimi, konser deneyimi, öz-yeterlik inancı, deneyimsel öğrenme

Abstract: The purpose of this study was to examine preschool teacher candidates' music education self-efficacy beliefs within the context of an interactive children's concert experience. A quantitative research approach employing a one-group pretest-posttest design was adopted. The study group consisted of 49 preschool teacher candidates enrolled in the undergraduate Preschool Education Program at (Dedacted). The intervention comprised an interactive children's concert experience. Data were collected using the Music Education Self-Efficacy Beliefs Scale for Preschool Teacher Candidates. The data were analyzed using a paired-samples t-test. The findings indicated that the participants' posttest music education self-efficacy belief scores were significantly higher than their pretest scores ($t(48) = -13.24$, $p < .001$, Cohen's $d = 1.89$). These findings suggest that, in addition to theoretical instruction, incorporating performance- and practice-based musical experiences into teacher education programs may contribute to the professional development of preschool teacher candidates.

Keywords: Preservice Preschool Teachers, Music Education, Early Childhood Music Education, Concert Experience, Self-Efficacy Beliefs, Experiential Learning.

Giriş

Erken çocukluk döneminde müzik eğitimi, çocukların bilişsel, duyuşsal ve sosyal gelişimlerini destekleyen en önemli alanlardan biri olarak kabul edilmektedir. Bu dönemde müzikle erken yaşta kurulan etkileşim, yalnızca müzikal becerilerin gelişimini değil, aynı zamanda dikkat, hafıza, dil gelişimi ve duygusal ifade gibi temel gelişim alanlarını da olumlu yönde etkilemektedir (Benítez vd., 2017). Bu nedenle okul öncesi öğretmenlerinin müzik eğitimine yönelik yeterlilik algıları, erken çocuklukta sunulan müziksel yaşantıların niteliğini doğrudan belirleyen kritik bir değişken olarak öne çıkmaktadır (Yıldız, 2019).

Bandura'nın sosyal bilişsel kuramı çerçevesinde değerlendirildiğinde, doğrudan deneyim ve performans başarıları öz-yeterlik inançlarının en güçlü kaynaklarından biri olarak kabul edilmektedir (Bandura, 1977). Bu açıdan bakıldığında, konser deneyiminin öğretmen adaylarının yalnızca müzikal becerilerini değil, aynı zamanda mesleki özgüvenlerini de etkileyebilecek güçlü bir öğrenme yaşantısı olacağı düşünülmektedir.

Alanyazında öğretmen adaylarının müzik eğitimine ilişkin öz-yeterlik inançlarının; müzik derslerine katılım, müziksel deneyim geçmişi, uygulamalı eğitim süreçleri ve performans temelli öğrenme yaşantıları ile ilişkili olduğu sıklıkla vurgulanmaktadır (Barboros ve Akbulut, 2021; Salı vd., 2015; Akpınar ve Kaya, 2025). Özellikle öğretmen adaylarının müziksel öz-yeterlik algılarının, sınıf içi müzik etkinliklerini planlama ve uygulama becerilerini önemli ölçüde etkilediği bilinmektedir (Aysu vd., 2018). Bununla birlikte, bu öz-yeterlik inançlarının yalnızca teorik dersler veya geleneksel öğretim yöntemleriyle değil, doğrudan sahne deneyimi ve performansa dayalı öğrenme ortamlarıyla nasıl şekillendiği konusu literatürde sınırlı biçimde ele alınmıştır. Mevcut çalışmalar (Barboros & Akbulut, 2021; Koca, 2016; Öztutgan, 2018) çoğunlukla öğretmen adaylarının müziksel öz-yeterliklerini genel müzik eğitimi dersleri, bireysel enstrüman eğitimi veya koro çalışmaları bağlamında incelemiş; ancak gerçek bir konser deneyiminin, hedefe yönelik bir performans sürecine katılımın, öz-yeterlik inançları üzerindeki etkisine yeterince odaklanmamıştır. Bununla birlikte, sınırlı sayıdaki araştırmalar bu konuda önemli bulgular ortaya koymaktadır. Örneğin, (Gizlenmiş) ve (Gizlenmiş) (2025) tarafından gerçekleştirilen araştırmada, konser deneyimine sahip olan ve olmayan okul öncesi öğretmen adaylarının müzik eğitimine ilişkin öz-yeterlik inançları karşılaştırılmış ve konser deneyimi yaşayan öğretmen adaylarının öz-yeterlik inançlarının anlamlı düzeyde yüksek olduğu belirlenmiştir. Söz konusu çalışma önemli bulgular ortaya koymakla birlikte, araştırma deseni gereği konser deneyiminin aynı bireylerde zaman içinde oluşturduğu değişimi ortaya koymaya olanak sağlamamaktadır. Bu doğrultuda konusu çalışmada deneysel bir prosedür doğrultusunda okul öncesi öğretmen adaylarının gerçekleştirdikleri konser deneyimi öncesinde ve sonrasında müzik eğitimine yönelik öz-yeterlik inançları

üzerindeki etkisini tespit etmeyi amaçlamıştır.

Bu araştırma, okul öncesi öğretmen adaylarının gerçekleştirdikleri konser deneyiminin müzik eğitime yönelik öz-yeterlik inançları üzerindeki etkisini ön test-son test deseniyle incelemektedir. Çalışma, performansa dayalı gerçek bir müziksel yaşantının öğretmen adaylarının öz-yeterlik algılarını nasıl etkilediğini ortaya koyarak, literatürde sınırlı olan deneyim temelli müzik performansı boyutuna odaklanmaktadır. Bu yönüyle araştırmanın, öğretmen yetiştirme programlarının uygulama boyutuna katkı sağlaması ve erken çocuklukta müzik eğitimi alanındaki öz-yeterlik araştırmalarına metodolojik açıdan yeni bir bakış açısı sunması beklenmektedir.

Bu kapsamda, "Okul öncesi öğretmen adaylarının konser deneyimi öncesi ve sonrasında müzik eğitime ilişkin öz-yeterlik inançları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?" sorusuna yanıt aranmıştır.

YÖNTEM

Bu çalışmada, okul öncesi öğretmen adaylarının müzik dersi öz-yeterlikleri üzerinde etkileşimli çocuk konseri deneyiminin etkisini incelemek amacıyla nicel araştırma yöntemlerinden deneysel desenlerden tek gruplu ön test-son test deseni kullanılmıştır. Deneysel model, araştırmacının bağımsız değişken üzerinde kontrol sağlayarak değişkenler arasındaki neden-sonuç ilişkilerini incelemeyi amaçladığı araştırma desendir (Büyüköztürk, 2007). Araştırmada tek bir çalışma grubuna uygulama öncesinde ön test yapılmış, ders sürecinde gerçekleştirilen konser hazırlıkları ve etkileşimli çocuk konseri araştırmanın deneysel müdahalesini oluşturmuştur. Müdahalenin ardından katılımcılara son test uygulanmış ve ön test-son test puanları karşılaştırılarak konser deneyiminin öz-yeterlik üzerindeki etkisi değerlendirilmiştir. Müdahalenin, katılımcıların doğal öğrenme ortamı olan ders kapsamında gerçekleştirilmesi nedeniyle araştırma, aynı zamanda eğitsel müdahale araştırması niteliği taşımaktadır.

Çalışma Grubu

Çalışma grubunun belirlenmesinde rastlantısal olmayan seçme yaklaşımlarından uygun örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Bu yöntem, araştırmacının kolay erişebildiği ve çalışmaya katılımı mümkün olan bireyleri seçmesine dayanmakta olup, özellikle diğer katılımcı seçme yaklaşımlarının uygulanmasının güç olduğu durumlarda yaygın olarak kullanılmaktadır (Kılıç, 2013). Araştırmanın çalışma grubunu, 2025–2026 eğitim-öğretim yılında (Gizlenmiş) Üniversitesi (Gizlenmiş) Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği Lisans Programı'nın ikinci sınıfında öğrenim gören öğretmen adayları oluşturmaktadır. Öğrencilerin bu sınıftan seçilme nedeni, lisans programında Erken Çocuklukta Müzik Eğitimi dersinin yalnızca ikinci sınıfta verilmesidir ((Gizlenmiş) Üniversitesi, t.y.). Katılımcılar, araştırma kapsamında

yürütülen konser hazırlık sürecine ve etkileşimli çocuk konseri etkinliğine gönüllü olarak katılmayı kabul eden öğretmen adaylarından oluşmaktadır. Araştırmaya katılan tüm öğretmen adaylarına çalışma hakkında gerekli bilgilendirmeler yapılmış, gönüllü katılım esas alınmış ve araştırma süreci etik ilkelere uygun biçimde yürütülmüştür.

Tablo 1.

Çalışma Grubunu Gösteren Dağılım

Çalışma Grubu	(Gizlenmiş) Üniversitesi (Gizlenmiş) Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği Anabilim Dalı
Öntest	49
Sontest	49

Tablo 1’de görüldüğü üzere araştırma kapsamında ön test ve son test uygulamasına 49 öğretmen adayı katılmıştır.

Uygulama

Araştırma kapsamında gerçekleştirilen uygulama, okul öncesi öğretmen adaylarının çocuklara yönelik müzik öğretimi sürecini uygulamalı olarak deneyimlemelerini ve gerçek bir öğrenme ortamında konser deneyimi yaşamalarını sağlamak amacıyla planlanan Etkileşimli Çocuk Konseri çerçevesinde yürütülmüştür. Uygulama süreci, okul öncesi öğretmenliği lisans programında bir dönem boyunca yürütülen müzik eğitimi dersinin doğal bir çıktısı olarak tasarlanmış olup, dönem boyunca gerçekleştirilen kuramsal ve uygulamalı çalışmaların bütünleştirildiği bir öğrenme deneyimi niteliği taşımaktadır.

Uygulama süreci, konser hazırlıkları ve konser uygulaması olmak üzere iki temel aşamadan oluşmaktadır. Konser hazırlık sürecinde öncelikle öğretmen adaylarına okul öncesi eğitim programında yer alan farklı gelişim alanlarına ilişkin kazanım ve göstergeleri destekleyebilecek çocuk şarkıları öğretilmiştir. Daha sonra öğretmen adayları tarafından bu şarkılar temel alınarak okul öncesi öğrencilerinin aktif katılımını sağlayacak müzik etkinlikleri planlanmış ve konser akışı oluşturulmuştur. Hazırlanan şarkılar, konser öncesinde (Gizlenmiş) ilinde eğitim faaliyetlerini sürdüren üç farklı okul öncesi eğitim kurumuyla paylaşılmıştır. Kurumlarda görev yapan öğretmenler tarafından şarkılar okul öncesi öğrencilerine öğretilmiş ve öğrencilerin konser sürecine aktif katılım sağlayabilmeleri amacıyla gerekli hazırlıklar gerçekleştirilmiştir.

Konser uygulaması, (Gizlenmiş) Üniversitesi (Gizlenmiş) Eğitim Fakültesi (Gizlenmiş) Konferans Salonu’nda "Etkileşimli Çocuk Konseri" adıyla gerçekleştirilmiştir. Konsere iş birliği yapılan okul öncesi eğitim kurumlarında öğrenim gören çocuklar davet edilmiştir. Konser kapsamında öğretmen adayları arasından

gönüllü olan 6 kişi, okul öncesi eğitim programındaki farklı kazanım ve göstergelere yönelik hazırlanan müzik temelli etkinlikleri, çocuklarla etkileşim kurarak sahnede uygulamıştır. Her etkinliğin ardından ele alınan konuya ilişkin şarkılar, ilgili şarkının hazırlık sürecinden sorumlu öğretmen adayının şefliğinde, okul öncesi öğrencileri ile öğretmen adaylarından oluşturulan koro tarafından birlikte seslendirilmiştir. Sahnedeki öğretim etkinlikleri ve ders sırasında öğrenilen çocuk şarkıları, programın başından sonuna kadar sahnede yer alan diğer öğretmen adaylarından oluşturulan koro tarafından desteklenmiştir. Koro, seslendirilen şarkılara eşlik ederek hem sahnedeki öğretim etkinliklerini desteklemiş hem de okul öncesi öğrencilerinin etkinliklere aktif katılımını teşvik etmiştir. Böylece araştırmaya katılan tüm öğretmen adayları uygulama sürecinde aktif rol üstlenmiş; bir kısmı öğretici rolüyle sahnede görev alırken diğerleri koro üyesi olarak konser performansına katılmıştır. Programın sonunda öğretmen adayları ve okul öncesi öğrencileri, etkinlik kapsamında hazırlanan şarkıları birlikte seslendirerek konseri tamamlamıştır. Konser deneyiminin tamamlanmasının hemen ardından katılımcılara son test uygulanmıştır.

Tablo 2*Etkileşimli Çocuk Konseri Program İçeriği*

No	Şarkı	Öğrenme Alanı	İlgili Kazanım	Konuk Okul	Sorumlu Öğretmen Adayı
1	Sağlık Öğütleri Söz ve Müzik: Saip Egüz	Öz bakım becerileri	Kazanım 3. Yaşam alanlarında gerekli düzenlemeler yapar. Kazanım 8. Sağlığı ile ilgili önlemler alır.	X Anaokulu	Öğretmen Adayı 1
2	Mevsimler Söz ve Müzik: Sefai Acay	Bilişsel gelişim	Kazanım 18. Zamanla ilgili kavramları açıklar.	X Anaokulu	Öğretmen Adayı 2
3	Gemiciler Söz ve Müzik: Muammer Sun	Motor gelişim + Dil gelişimi	Kazanım 7. Dinlediklerinin/izlediklerinin anlamını kavrar.	X Anaokulu	Öğretmen Adayı 3

4	Dişlerini Fırçala	Öz bakım becerileri	Kazanım 8. Sağlığı ile ilgili önlemler alır.	X	Anaokulu	Öğretmen Adayı 4
	Söz ve Müzik: Özge Çongur Yeşilkaya					
5	Sağ El İçeriye	Motor gelişim	Kazanım 10. Mekânda ilgili yönergeleri uygular	X	Anaokulu	Öğretmen Adayı 5
	Amerikan Ezgisi Uyarlayan: Erol Aykan					
6	Bay Mikrop	Öz bakım + Bilişsel gelişim	Kazanım 8. Sağlığı ile ilgili Bilişsel Gelişim önlemler alır. Kazanım 17. Neden-sonuç ilişkisi kurar.	X	Anaokulu	Öğretmen Adayı 6
	Söz ve Müzik: Hilmi Seyrek					

Konser uygulaması öncesinde okul öncesi öğretmen adaylarına, meslek yaşamlarında okul öncesi eğitim programı kapsamında kullanabilecekleri tematik çocuk şarkıları öğretilmiştir. Şarkılar belirlenirken Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim Programı'nda yer alan gelişim alanları ve kazanımlar dikkate alınmış; öğretmen adaylarının, çocukların bilişsel, dil, motor, sosyal-duygusal gelişimlerini ve öz bakım becerilerini destekleyebilecek nitelikte bir repertuar oluşturmaları amaçlanmıştır. Ders sürecinde öğretmen adaylarıyla şarkıların sözleri, ezgileri, ritmik yapıları ve eğitimsel kullanım biçimleri üzerinde uygulamalı çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Öğrenme sürecinin kalıcılığını artırmak, öğretmen adaylarının bilgiyi uygulamaya dönüştürmelerini sağlamak ve yaparak yaşayarak öğrenme deneyimi kazanmalarını desteklemek amacıyla bu ders süreci etkileşimli bir çocuk konseri ile tamamlanmıştır.

Konser öncesinde (Gizlenmiş) ili Karesi ilçesinde bulunan üç resmî anaokulu ile iletişime geçilmiş ve kurumlar konsere davet edilmiştir. Ayrıca konser repertuarında yer alan şarkılar, okul öncesi öğretmenlerinin çocuklarla ön hazırlık yapabilmeleri amacıyla konserden önce ilgili okullara iletilmiş ve çocukların şarkıları sınıf ortamında öğrenmeleri sağlanmıştır. Böylece çocukların konser sürecine aktif katılım göstermeleri

ve konser sırasında gerçekleştirilecek etkileşimli etkinliklere hazır olmaları amaçlanmıştır.

Konser uygulaması sırasında okul öncesi öğretmen adayları arasından gönüllülük esasına göre belirlenen altı öğretmen adayı, repertuvarda yer alan tematik şarkılardan birini seçerek sahnede uygulamıştır. Her öğretmen adayı, seçtiği şarkının temasına uygun kısa bir öğretim etkinliği gerçekleştirerek çocuklarla şarkının sözlerini ve ritmik yapısını tekrar etmiş, ardından şarkıyı çocuklar ve okul öncesi öğretmen adaylarından oluşan bir koro ile birlikte seslendirmiştir. Bu uygulama sayesinde öğretmen adayları yalnızca şarkıları seslendirme deneyimi değil, aynı zamanda okul öncesi çocuklara yönelik müzik etkinliği planlama, sınıf yönetimi, çocuklarla iletişim kurma ve sahne uygulaması yapma deneyimi de kazanmıştır. Konser, tüm tematik şarkıların etkileşimli biçimde uygulanmasının ardından toplu kapanış performansı ile tamamlanmıştır.

Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada, 26.02.2026 tarihli ve 12 sayılı Etik Kurul Kararı doğrultusunda yürütülen veri toplama sürecinde, okul öncesi öğretmen adaylarının müzik eğitimi öz-yeterlik inançlarını belirlemek amacıyla Okul Öncesi Öğretmen Adayları İçin Müzik Eğitimi Öz-Yeterlik İnancı Ölçeği kullanılmıştır. Ölçek, okul öncesi öğretmen adaylarının müzik eğitimine yönelik öz-yeterlik inançlarını belirlemeyi amaçlayan, tek faktörlü bir ölçme aracıdır. Toplam 33 maddeden oluşan ölçek, 5'li Likert tipinde düzenlenmiştir. Ölçeğin geliştirilmesi sürecinde iç tutarlılık güvenirliği Cronbach Alfa katsayısı ile .94 olarak hesaplanmıştır. Ayrıca iki yarı (Split-Half) güvenirlik analizi sonucunda ilk yarıya ilişkin katsayı .90, ikinci yarıya ilişkin katsayı ise .92 olarak bulunmuştur. Elde edilen geçerlik ve güvenirlik bulguları, ölçeğin okul öncesi öğretmen adaylarının müzik eğitimine ilişkin öz-yeterlik inançlarını ölçmede yeterli psikometrik özelliklere sahip olduğunu göstermektedir.

Verilerin Analizi

Veri toplama araçları aracılığıyla elde edilen nicel veriler, IBM SPSS Statistics 25.0 (The Statistical Package for the Social Sciences) programı kullanılarak analiz edilmiştir.

Araştırmanın veri seti, öntest ve sontest uygulamalarının her birinde 49 katılımcıdan elde edilen 33 maddelik ölçek verilerinden oluşmakta olup, her bir veri setinde toplam 1.617 veri noktası bulunmaktadır. Öntest veri setinde 4 (%0,25), sontest veri setinde ise 2 (%0,12) madde yanıtının eksik olduğu belirlenmiştir. Her iki veri setinde de kayıp veri oranı %5'in altında olduğundan, eksik verilerin tamamen rastgele dağılıp dağılmadığını belirlemek amacıyla Little'ın MCAR (Missing Completely at Random) testi uygulanmıştır. Little'ın MCAR testinde **p** değerinin .05'ten büyük olması, eksik verilerin tamamen rastgele dağıldığını göstermektedir. Analiz sonucunda

öntest için $**p = .62**$, sontest için ise $**p = .69**$ bulunmuş ve eksik verilerin tamamen rastgele dağıldığı belirlenmiştir. Kayıp veri oranının oldukça düşük olması nedeniyle eksik madde yanıtları, SPSS programındaki ****Replace Missing Values**** komutu kullanılarak ****Series Mean**** (değişken ortalaması) yöntemiyle tamamlanmıştır.

Araştırmada, deney grubunun öntest-sontest puanları arasında farklılık olup olmadığını belirlemek amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda hangi istatistiksel testin kullanılacağına karar verebilmek için normallik testi uygulanmıştır. Çeşitli çalışmalara göre örneklem büyüklüğü 30'dan büyük olduğunda ($N > 30$) Kolmogorov-Smirnov testi, 30'dan küçük olduğunda ($N < 30$) ise Shapiro-Wilk testinin kullanılması önerilmektedir (Ak 2008'den aktaran Can, 2023, s. 91). Buna göre, örneklem büyüklüğü 30'un üzerinde olduğu için normallik varsayımını değerlendirmek amacıyla Kolmogorov-Smirnov testi uygulanmıştır.

Tablo 3.

Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Kolmogorov-Smirnov						
Test	İstatistik	p	Skewness	Std-Error	Kurtosis	Std-Error
Sontest- Öntest Fark	,067	,200*	,125	,340	-,376	,668

Tablo 3'e göre ön test ve son test puanları arasındaki fark puanlarının normal dağılım gösterip göstermediği Kolmogorov-Smirnov normallik testi ile değerlendirilmiş; ayrıca çarpıklık ve basıklık katsayıları ile Q-Q grafikleri incelenmiştir. Yapılan incelemeler sonucunda fark puanlarının normal dağılım gösterdiği belirlendiğinden, ön test ve son test puanlarının karşılaştırılmasında bağımlı örneklem t-testi kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık düzeyi .05 olarak kabul edilmiş, analizlerde parametrik testler kullanılmıştır.

Bu doğrultuda, okul öncesi öğretmen adaylarının konser deneyimi öncesi ve sonrasındaki müzik eğitimine ilişkin öz-yeterlik inanç puanları arasındaki farkın belirlenmesinde Bağımlı Örneklem t-Testi (Paired Samples t-Test) kullanılmıştır. İstatistiksel analizlerde anlamlılık düzeyi .05 olarak kabul edilmiştir.

Bulgular

Okul öncesi öğretmen adaylarına konser deneyimi öncesi ve sonrasına ilişkin paired t-testi sonuçları Tablo 4'de sunulmuştur.

Tablo 4.*Paired T-Testi Sonuçları Gruplarına İlişkin Betimsel İstatistikler*

Ölçüm	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Öntest	49	3,1039	,44623	,06375
Sontest	49	4,1839	,42286	,06041

Tablo 4'de, katılımcıların müzik eğitimi öz-yeterlik inancı ön test puan ortalamasının 3.10 (SS = 0.45), son test puan ortalamasının ise 4.18 (SS = 0.42) olduğu görülmektedir. Son test ortalamasının ön test ortalamasından daha yüksek olması, uygulama sonrasında katılımcıların müzik eğitimi öz-yeterlik inancı düzeylerinde artış olduğunu göstermektedir. Ayrıca her iki ölçümde de standart sapma değerlerinin birbirine yakın ve düşük olması, katılımcı puanlarının ortalama etrafında benzer bir dağılım gösterdiğine işaret etmektedir. Bu bulgular, uygulama sonrasında müzik eğitimi öz-yeterlik inancı puanlarında belirgin bir artış olduğunu ortaya koymaktadır.

Tablo 5.*Paired t-Testi Sonuçları*

Mean	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Deviation
-1,08006	,000	-13,236	48	,000	-1,08006	,57121

Tablo 5'te, paired t-testi sonuçları sunulmaktadır. Elde edilen bulgular, öntest ve sontest puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğunu göstermektedir ($p < 0,000$). Başka bir ifadeyle, sontest puanları öntest puanlarına göre müzik dersi öz-yeterlik puanları anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır.

Buna göre, konser deneyimi sonrasında okul öncesi öğretmen adaylarının müzik dersi öz-yeterlik inançlarının, konser öncesine kıyasla istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu söylenebilir. Tablo 6'da etki büyüklüğü açısından Cohen's d analizine yer verilmiştir.

Tablo 6.*Etki Büyüklüğü (Cohen's D) Analizi Sonuçlarını Gösteren Dağılım*

Ölçüm	n	Ön Test Ort	Son Test Ort	t	sd	p	Cohen's d
Müzik Eğitimi Öz-Yeterlik İnançı	49	3.10	4.18	-13.24	48	< .001	1.89

Tablo 6 incelendiğinde, katılımcıların müzik eğitimi öz-yeterlik inancının ön test puan ortalamasının 3.10 ± 0.45 , son test puan ortalamasının ise 4.18 ± 0.42 olduğu görülmektedir. Bağımlı örneklem t-testi sonuçları, ön test ve son test puanları arasında

son test lehine istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunduğunu göstermektedir ($t(48) = -13.24$, $p < .001$). Hesaplanan etki büyüklüğü Cohen's $d = 1.89$ 'dur. Cohen'in (1988) 0.80 ve üzerindeki değerleri büyük etki olarak tanımlayan ölçütü ile Sawilowsky'nin (2009) 1.20 ve üzerindeki değerleri çok büyük etki olarak sınıflandıran genişletilmiş ölçütü dikkate alındığında, elde edilen 1.89 değeri uygulamanın müzik eğitimi öz-yeterlik inancı üzerinde çok büyük düzeyde bir etkiye sahip olduğunu ortaya koymaktadır.

Sonuç Tartışma

Araştırmada elde edilen bulgular, okul öncesi öğretmen adaylarının konser deneyimi öncesi ve sonrasında müzik eğitimi öz-yeterlik inançları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğunu göstermektedir. Son test puanlarının ön test puanlarından anlamlı düzeyde daha yüksek olması, konser deneyiminin ardından katılımcıların müzik eğitimi öz-yeterlik inançlarında artış meydana geldiğini ortaya koymaktadır. Bu bulgu, konser deneyimine sahip okul öncesi öğretmen adaylarının müzik eğitimi öz-yeterlik inançlarının daha yüksek olduğunu ortaya koyan (Gizlenmiş) ve (Gizlenmiş) 'un (2025) araştırma bulgularıyla paralellik göstermektedir. Elde edilen bu bulgu, öğretmen adaylarının müzik eğitimi yeterlik algılarının yalnızca kuramsal bilgiyle değil, uygulamaya dayalı yaşantılarla da desteklenebileceğini göstermektedir. Öğretmenler ve öğrenciler arasında kurulan deneyimsel ve somut bağın, kişisel ve mesleki gelişimde önemli bir işlev üstlendiği görülmektedir (Vass & Deszpot, 2017). Özellikle konser hazırlık ve uygulama sürecini kapsayan deneyimin, katılımcıların müziksel becerilerine ilişkin kendilerine duydukları güveni güçlendirdiği söylenebilir. Vannatta-Hall (2010), okul öncesi öğretmen adaylarıyla yürüttüğü çalışmada, 15 haftalık müzik öğretim yöntemleri dersinin ardından katılımcıların müzik öğretimine yönelik öz-yeterlik düzeylerinde anlamlı bir artış olduğunu belirlemiştir. En güçlü öz-yeterlik kaynağının ise doğrudan başarı deneyimleri (mastery experiences) olduğu vurgulanmıştır.

Etki büyüklüğüne ilişkin bulgulara bakıldığında, konser deneyiminin öğretmen adaylarının müzik eğitimi öz-yeterlik inançları üzerinde güçlü bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir. Bu durum, elde edilen farklılığın yalnızca istatistiksel olarak anlamlı olmadığını, aynı zamanda uygulama açısından da önemli bir karşılığa sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Dolayısıyla konser deneyimi, öğretmen adaylarının müzik eğitimi öz-yeterlik inançlarının geliştirilmesini destekleyen etkili bir öğrenme yaşantısı olarak değerlendirilebilir.

Birçok ülkede okul öncesi öğretmenleri, müzikle ilgili beklentileri karşılayacak şekilde yeterince eğitilmemektedir. Okul öncesi öğretmenlerine hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim kapsamında sunulan müzik eğitimi çoğu zaman sınırlı düzeyde kalmaktadır (Bautista vd., 2024; YÖK, 2018; MEB, 2025; MENC, 1994). Benzer şekilde, erken çocukluk müzik öğretmenliği için resmi bir sertifikasyon şartının bulunmaması nedeniyle

öğretmenlerin çocuk gelişimi ve çocukların müziksel gelişimi konusunda yeterli eğitim veya deneyim kazanmadan mesleğe başlayabildikleri belirtilmektedir (MENC, 1994). Ancak öğretmen adaylarının müzik etkinliklerini etkili ve yeterli bir şekilde uygulayabilmesi için gerekli bilgi, beceri ve yetkinliklere sahip olmaları gerekmektedir (Blasco-Magraner vd., 2021). Nitekim Elaldı vd. (2020), hem okul öncesi öğretmenlerinin hem de okul öncesi öğretmen adaylarının okul öncesi dönem çocuklarına yönelik müzik öğretimine ilişkin bilgi, beceri ve eğitim düzeylerinin yetersiz olduğunu belirlemiştir. Benzer şekilde, Hollanda'da yapılan bir araştırmada okul öncesi öğretmenlerinin müzik eğitimine ilişkin yeterliklerinin düşük olduğu ortaya konmuştur (Nieuwmeijer vd., 2023). Ehrlin ve Tivenius (2018) ise okul öncesi öğretmenlerinin müzik öğretmenlerine kıyasla önemli ölçüde daha az müzik etkinliği gerçekleştirdiğini ve öğretmen yetiştirme programlarında daha fazla uygulama odaklı müzik dersine ihtiyaç duyulduğunu vurgulamıştır. Ayrıca Bautista vd. (2024), okul öncesi eğitim paydaşlarına öğretmenlerin uygulama yeterliklerini geliştirecek duyarlı eğitim stratejileri tasarlamayı ve bu uygulamaların öğretmenler ile çocuklar üzerindeki etkilerini incelemeyi önermektedir. Bu doğrultuda, okul öncesi öğretmeni yetiştirmede uygulama temelli müzik deneyimlerini destekleyen öğrenme ortamlarının oluşturulması önem taşımaktadır. **Bu araştırmada elde edilen bulgular da konser deneyimi gibi uygulama temelli müzik yaşantılarının öğretmen adaylarının müzik eğitimine ilişkin öz-yeterlik inançlarını geliştirebileceğini ortaya koyarak, öğretmen yetiştirme programlarında bu tür deneyimlere daha fazla yer verilmesinin önemini desteklemektedir.

Diğer yandan bu araştırma bazı sınırlılıklar çerçevesinde değerlendirilmelidir. Öncelikle aynı ölçme aracının kısa zaman aralığında iki kez uygulanmış olması, test tekrarı etkisinin ortaya çıkmasına neden olmuş olabilir. Araştırmanın çalışma grubunun tek bir devlet üniversitesinde öğrenim gören öğretmen adaylarından oluşması, bulguların genellenebilirliğini sınırlandırmaktadır. Son olarak, verilerin öz bildirim esasına dayalı bir ölçme aracıyla toplanmış olması nedeniyle katılımcıların öznel değerlendirmelerinden kaynaklanabilecek yanlılık olasılığı göz önünde bulundurulmalıdır.

Bu kapsamda araştırma bulgularına dayanarak aşağıdaki öneriler sunulabilir:

- Gelecek araştırmalarda, farklı üniversitelerden daha geniş örneklemelerle kontrol gruplu deneysel desenlerin ve uzun dönemli izleme çalışmalarının kullanılması önerilmektedir.
- Okul öncesi öğretmenliği lisans programlarında öğretmen adaylarının aktif olarak görev aldığı konser ve benzeri uygulamalara daha fazla yer verilmesi önerilebilir.
- Müzik eğitimi derslerinde yalnızca kuramsal öğretime değil, uygulama ve performans temelli öğrenme yaşantılarını içeren etkinliklere de yer verilmesi önerilmektedir.

- Gelecek araştırmalarda konser deneyiminin öz-yeterliğin farklı boyutları üzerindeki etkisi nitel ve karma yöntem araştırmalarıyla daha ayrıntılı olarak ele alınabilir.
- Okul öncesi kurumlarına, müzik derslerinin daha etkili bir şekilde işlenebilmesi için alan uzmanı müzik öğretmenlerinin de atanması önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Akpınar, E., & Kaya, İ. (2025). Examination Of Preschool Teachers Music Education Self-Efficacy Beliefs. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 15(1), 261-279. <https://izlik.org/IA27ES35NT>
- Aysu, B., Aral, N., Gürsoy, F. & Yıldız Bıçakçı, M. (2018). Okul Öncesi Öğretmenlerinin Müzik Etkinlikleri Hakkındaki Görüşlerinin İncelenmesi. *Ankara Sağlık Bilimleri Dergisi*, 7(2), 21-31. <https://doi.org/10.46971/ausbid.482728>
- (Gizlenmiş) Üniversitesi. (t.y.). (Gizlenmiş) Üniversitesi bilgi paketi. <https://obs.balikesir.edu.tr/oibs/bologna/index.aspx?lang=tr&curOp=showPac&curUnit=02&curSunit=4871#> adresinden erişildi. (ET:09.07.2026)
- Bandura, A. (1977). Self-efficacy: Toward a unifying theory of behavioral change. *Psychological Review*, 84(2), 191–215.
- Barboros, E. & Akbulut, E. (2021). Okul öncesi öğretmenlerinin müzik eğitimi dersi hedeflerini gerçekleştirme ve öz-yeterlik inanç düzeylerinin incelenmesi. *Eğitim ve Toplum Araştırmaları Dergisi*, 8(1), 65-74. <https://doi.org/10.51725/etad.817246>
- Benítez, M. A., Abrahan, V. M. D., & Justel, N. R. (2017). Benefits of Music Training in Child Development: A Systematic Review. *Revista Internacional de Educación Musical*, 5(1), 61-69. <https://doi.org/10.12967/RIEM-2017-5-p061-069>
- Blasco-Magraner, J. S., Bernabé-Valero, G., Marín-Liébaña, P., & Moret-Tatay, C. (2021). Effects of the educational use of music on 3- to 12-year-old children's emotional development: a systematic review. *International journal of environmental research and public health*, 18 (7), 3668. <https://doi.org/10.3390/ijerph18073668>
- Bautista, A., Yeung, J., McLaren, M. L., & Ilari, B. (2024). Music in early childhood teacher education: raising awareness of a worrisome reality and proposing strategies to move forward. *Arts Education Policy Review*, 125(3), 139–149. <https://doi.org/10.1080/10632913.2022.2043969>
- Büyüköztürk, Ş. (2007). *Deneyisel Desenler: Öntest-Sontest Kontrol Grubu Desen ve Veri Analizi* (2. baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.

- Can, A. (2023). *SPSS ile bilimsel araştırma sürecinde nicel veri analizi*. Pegem Akademi
- (Gizlenmiş) , O., & (Gizlenmiş) , Z. (2025). (Gizlenmiş) . (Gizlenmiş), 13 (1), 58–67.
- Cohen, J. (1988). *Statistical power analysis for the behavioral sciences* (2nd ed.). Hillsdale, NJ: Erlbaum. Cohen, J. (1990). *Things I have learned so far*. *American Psychologist*, 45, 1304-1312.
- Elaldı, Ş., Batdı, V., & Sönmez-Ölger, D. (2020). Music education competencies of preschool teachers and preservice preschool teachers. *Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi*, 9(2), 617-636. <https://izlik.org/IA98UJ68CT>
- Ehrlin, A., & Tivenius, O. (2018). Music in preschool class: A quantitative study of factors that determine the extent of music in daily work in Swedish preschool classes. *International Journal of Music Education*, 36 (1), 17–33. <https://doi.org/10.1177/0255761417689920>
- MEB. (2025). *Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni*. https://tymm.meb.gov.tr/upload/brosur/ortak_metin.pdf
- MENC. (1994). *The school music program: A new vision*. Reston, VA: MENC.
- Nieuwmeijer, C., Marshall, N., & van Oers, B. (2023). Musical play in the early years: the impact of a professional development programme on teacher efficacy of early years generalist teachers. *Research Papers in Education*, 38(3), 426–447. <https://doi.org/10.1080/02671522.2021.1998207>
- Kılıç, S. (2013). Örneklem yöntemleri. *Journal of Mood Disorders*, 3(1), 44-6. <https://doi.org/10.5455/jmood.20130325011730>
- Koca, Ş. (2016). Okul öncesi öğretmen adaylarının müzik etkinliklerine yönelik öz-yeterlik algıları. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(40), 375-386. <https://izlik.org/IA98JW37MD>
- Öztutgan, Z. (2018). Okul öncesi öğretmen adaylarının müzik eğitimine ilişkin öz-yeterlik algıları. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 29, 574-593. <https://doi.org/10.14520/adyusbd.351754>
- Sawilowsky, S. S. (2009). New effect size rules of thumb. *Journal of modern applied statistical methods*, 8(2), 26.
- Salı, G., Akkol, M. L., & Oğuz, V. (2015). Okul Öncesi Öğretmenlerinin Müzik Etkinliklerinde Yaşadığı Sorunlar. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 15(2), 80-100. <https://izlik.org/JA28RT29FI>
- Vannatta-Hall, J. E. (2010). *Music education in early childhood teacher education: The impact of a music methods course on pre-service teachers' perceived confidence and competence*

to teach music. Doctoral dissertation, University of Illinois at Urbana-Champaign, Illionis. <https://eric.ed.gov/?id=ED527816>

Vass, E., & Deszpot, G. (2017). Introducing experience-centred approaches in music teacher education: Opportunities for pedagogic metamorphosis. *Thinking Skills and Creativity*, 23, 1–16. <https://doi.org/10.1016/j.tsc.2016.11.003>

Yıldız, G. (2019). Okul öncesi öğretmen adaylarına yönelik müzik eğitimi öz-yeterlik ölçeğinin geliştirilmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9(19), 396-407.

YÖK. (2018). *Okul Öncesi Öğretmenliği Programı*. https://tymm.meb.gov.tr/upload/brosur/ortak_metin.pdf

“COPE-Dergi Editörleri İçin Davranış Kuralları ve En İyi Uygulama İlkeleri” beyanları:

Etik Kurul Belgesi: Bu çalışma için etik kurul onayı gerekmemektedir.

Çıkar Çatışması Beyanı: Bu makalenin araştırması, yazarlığı veya yayınlanmasıyla ilgili olarak yazar/ların potansiyel bir çıkar çatışması yoktur.

Finansal Destek: Bu çalışmanın araştırma ve yazım aşamasında herhangi kişi/kurum veya kuruluşlar tarafından finansal destek alınmadığı bildirilmiştir.

Katkı Oranı Beyanı: %50-%50

Destek ve Teşekkür Beyanı:

Sorumlu Yazar: Zülal KARAKUŞ

Çifte Kör Hakem Değerlendirmesi: Dış-bağımsız

The following statements are made in the framework of “COPE-Code of Conduct and Best Practices Guidelines for Journal Editors”:

Ethics Committee Approval: Ethics committee approval is not required for this article.

Declaration of Conflicting Interests: No conflicts of interest were reported for this article.

Financial Support: It has been reported that this study did not receive financial support from any person/institution or organization during the research and writing phase.

Author Contributions: %50-%50

Statement of Support and Acknowledgment:

Corresponding Author: Zülal KARAKUŞ

Double-Blind Peer Review: External-independent